

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1242/2017
15.06.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Слађане Накић Момировић и Марине Говедарица, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Никола Марковић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Анђелка Александров Митић, адвокат из ..., ради развода брака и вршења родитељског права, одлучујући о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 1041/16 од 11.01.2017. године, на седници одржаној 15.06.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 1041/16 од 11.01.2007. године, у делу одлуке о самосталном вршењу родитељског права, моделу виђања и издржавању детета.

Образложење

Основни суд у Младеновцу, пресудом П2 159/15 од 30.09.2016. године, развео је брак закључен .... године, у ..., уписан у матичну књигу венчаних, Општине ..., текући број ... за 2007. годину, између тужиоца и тужене, због озбиљно и трајно поремећених брачних односа у смислу члана 41. Породичног закона (став први изреке). Одлучио је да над заједничким дететом странака мал. ВВ, рођеним ... године у ..., ..., самостално родитељско право врши отац, тужилац АА, и да ће пребивалиште мал. детета бити на адреси пребивалишта тужиоца (став други изреке). Одредио је да ће се контакти тужене као мајке са малолетним дететом одвијати, тако што ће се са дететом проводити сваки други викенд у месецу од четвртка до недеље, тако што ће малолетно дете преузимати из вртића у четвртак у 15,00 часова, а уколико дете не похађа вртић, преузимаће га из породичне куће оца, а потом ће дете враћати оцу у недељу у 18,00 часова (став трећи изреке). Затим, да ће тужена као мајка виђати дете сваког уторка у термину од 15,00 часова до 18,00 часова, тако што ће га преузимати из вртића у 15,00 часова, или из породичне куће оца уколико дете не похађа вртић, све до 18,00 часова, када ће мал. дете враћати у породичну кућу оца (став четврти изреке). Одлучио је да ће дете проводити са туженом, као мајком месец дана у току лета и десет дана зимског одмора, сваког другог државног или верског празника и евентуално за породичну славу (став пети изреке). Обавезао је тужену која не врши непосредно родитељско право да на име свог доприноса за издржавања

детета плаћа месечно 8.000,00 динара, сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, на руке тужиоца као законског заступника мал. детета, почев од 30.09.2016. године, као дана пресуђења, па убудуће, док та обавеза по закону буде трајала (став шести изреке). Одредио је привремену меру којом се мал. ВВ, поверава на непосредно старање тужиоцу АА, који ће као отац самостално вршити родитељско право (став седми изреке). Одредио је привремену меру којом се уређује контакт између ВВ и тужене ББ, тако што ће тужена ББ, као мајка са дететом проводити сваки други викенд у месецу од четвртка у 15,00 часова до недеље у 18,00 часова, тако што ће малолетно дете преузимати из вртића у четвртак у 15,00 часова а уколико дете не похађа вртић, преузимаће га из породичне куће оца, а потом ће дете враћати оцу у недељу у 18,00 часова (став осми изреке) и да тужена као мајка ће виђати дете сваког уторка у термину од 15,00 часова до 18,00 часова, тако што ће га преузимати из вртића у 15,00 часова, или из породичне куће оца уколико дете не похађа вртић, све до 18,00 часова када ће мал. дете враћати у породичну кућу оца (став девети изреке). Констатовао је да ће одређене привремене мере у погледу вршења родитељског права и контакта са мал. дететом важити до правноснажног окончања поступка (став десети изреке). Одлучио је и да свака странка сноси своје трошкове поступка (став једанаести изреке).

Апелациони суд у Београду, пресудом Гж2 1041/16 од 11.01.2017. године, одбио је као неосновану жалбу тужене и потврдио пресуду Основног суда у Младеновцу П2 159/15 од 30.09.2016. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у односу на одлуку којом је потврђена пресуда Основног суда у Младеновцу П2 159/15 од 30.09.2016. године, у ставу другом, трећем, четвртном, петом, шестом, седмом, осмом и деветом, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је благовремено поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побјану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“ бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14), па је утврдио да ревизија тужене није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности на основу члана 408. ЗПП. По оцени овог суда, нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. а у вези одредбе члана 396. став 1. ЗПП, на коју се у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су 30.09.2007. године, закључиле брак. Из брака имају једно заједничко дете ВВ, рођеног ... године у .... Током трајања заједнице живота, супружници су више пута мењали место становања, једно време су живели у .. у изнајмљеном стану, а потом су живели одвојено. Тужилац се радно ангажовао у иностранству као лекар и плаћао све трошкове до прекида заједнице живота, док је тужена остала у ... са дететом, само повремено давала часове енглеског језика, да би се услед финансијских

тешкоћа вратила у ... код својих родитеља. Међусобни односи супружника су се погоршали током 2014.године, с обзиром да тужена није радила, а тужилац је боравио у иностранству и плаћао све трошкове становања. Од јануара 2015. године, наизменично су се старали о мал. ВВ, све до заснивања спора, од када дете борави код оца. Центар за социјални рад у ..., у налазу и мишљењу 18.05.2015. године и 23.06.2015. године је предложио да вршење родитељског права треба усмерити ка мајци, иако су код ње уочени пропусти у васпитању, а да модел виђања малолетног детета са оцем треба да се одвија сваког другог викенда од петка поподне до недеље поподне, као и средом оне недеље када дете викендом није код оца, сваки други државни и верски празник, дан породичне славе, 20 дана лети и 7 дана зими. Психолог међународне мреже помоћи ИАН у свом налазу и мишљењу од 18.06.2015. године је навео да нема услова за успостављање брачне заједнице, да су оба родитеља подобна за вршење родитељског права, с тим што је код мајке присутна недоследност у односу с дететом и несензитивност у правцу социјализације детета. После добијених извештаја, водитељ случаја је дао мишљење да мајка треба да буде родитељ који ће самостално вршити родитељско право, те да се интензивно одржавају контакти оца са мал. дететом, сваког другог викенда од петка до недеље и средом, оне недеље у којој се не обавља виђање викендом. Водитељ случаја и супервизор су навели да су се односи супружника битно пореметили у току поступка и да се јавља проблем контакта мајке са дететом, да мал. ВВ заостаје у говору, због чега је тужена, као мајка, започела прегледе у Центру за психофизиолошки поремећај и развој говора у .... Родитељска сарадња је лоша, због чега је Центар за социјални рад ..., више пута интервенисао. Породица се прати од марта 2015. године, када су посредовали приликом предаје детета и здравствене књижице. Према првом моделу, мајка је контактирала са дететом три пута недељно, по неколико сати, потом преузимала дете на један дан, што је проширено на викенд виђање, а потом и на један дан у недељи, што је функционисало до октобра 2015. године, од када мал. ВВ проводи један викенд са једним, а други викенд са другим родитељем и уписан је у установу за дневни боравак деце. У међувремену, тужена је поднела кривичну пријаву против тужиоца, због физичког напада на паркингу, о чему није било довољно доказа. Тужилац и даље живи са родитељима у породичној кући у ..., радно је ангажован у приватној ординацији „ГГ“ у ..., али се није изјаснио о висини прихода, док мајка сада живи у ..., са родитељима, засновала је радни однос у „ДД“, са месечним примањима од око 38.000,00 динара. Утврђено је и према налазу и мишљењу комисије вештака од 17.02.2016. године, састављене од др Зорана Ђурића, неуропсихијатра, др Олге Алексић Живковић, клиничког психолога и Данице Дошановић, социјалног радника, да после изласка на терен и опсервације животних услова и ближе околине, те разговора са странкама у присуству и без присуства малолетног детета, да су оба родитеља подобна за вршење родитељског права, да отац има оптималне капацитете за адекватно функционисање, а да је мајка у време док је дете било препуштено њеној бризи, пропустила да предузме адекватне кораке, када је приметила успоравање у развоју детета. Оба родитеља сnose одговорност за престанак заједнице живота и сви њихови сукоби се преламају преко односа према мал. ВВ. Отац, иако је по професији ..., није благовремено приметио развојни проблем детета, због дуготрајног боравка у иностранству, а тужена као мајка, испољила је неодлучност и инхибирана страхом од успореног развоја детета. Оба родитеља имају добре материјалне и стамбене услове и желе да се самостално старају о детету, али се увиђа да је најбољи интерес детета да њих двоје сарађају у родитељству над мал.

ВВ и тако дете подигну и лече. Предложили су да мал. ВВ у садашњој фази развоја, настави досадашњи живот, да отац самостално врши родитељско право и да дете живи код оца, а да са мајком одржава интензивни контакт, што је нужно због специфичности његовог развоја. Предложили су и да суд истовремено одреди привремену меру, којом ће дете бити поверено оцу, те да се модел виђања почне примењивати одмах, тако што ће се тужена са дететом виђати сваког другог викенда и два пута недељно у поподневним часовима од преузимања из вртића па до 18,00 часова. На наведени налаз комисије вештака, тужена је истакла примедбе на које се председник комисије изјаснио и остао при датом мишљењу, истичући да би идеално било да родитељи заједнички врше родитељско право, јер би на тај начин био стимулисан развој говора код детета и његов општи развој, али у конкретном случају родитељска сарадња изостаје, што је разлог због ког је комисија дала мишљење које је усмерено ка самосталном вршењу родитељског права од стране оца.

Према другостепеној пресуди, првостепени суд је у потпуности усвојио мишљење комисије вештака, одлучујући о вршењу родитељског права парничних странака у односу на заједничко малолетно дете, јер је закључио да је у најбољем интересу малолетног детета парничних странака с обзиром на узраст, емоционалне и развојне потребе да се повери оцу на вршење родитељског права, применом одредби члана 6. став 1, 77. став 3. и 266. став 1. Породичног закона („Сл. гласник РС“, број 18/05, 72/11 и 6/15), а у вези одредби чл.2, 3. и 9. Конвенције о правима детета („Сл. лист СФРЈ“ - Међународни уговори број 15/90 и „Сл. лист СРЈ“ – Међународни уговори број 4/96 и 2/97). Првостепени суд је одлучујући о одржавању личних односа детета са другим родитељем који не врши непосредно родитељско право, делимично прихватио налаз и мишљење Комисије вештака од 17.02.2016. године и усвојио модел виђања, на основу овлашћења из члана 6. став 1. и 61. Породичног закона, док је одлучујући о висини доприноса тужена за издржавање малолетног детета закључио да тужена може да доприноси издржавању малолетног детета са износом од по 8.000,00 динара, применом одредбе члана 6. став 1, 154. став 1, 160, 161, 162. и 266. став 1. Породичног закона, а у вези са одредбом чл.23. и 27. Конвенције о правима детета. Другостепени суд је прихватио као правилне разлоге дате од стране првостепеног суда.

Према томе, полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су по оцени овога суда, правилно применили материјално право, када су имајући у виду најбољи интерес детета, донели одлуку да родитељско право над мал. дететом ВВ, самостално врши његов отац, тужилац, и обавезали тужену као мајку да на име издржавања мал. детета, плаћа месечно 8.000,00 динара и уредили начин одржавања личних односа између мал. детета и тужене као мајке, на начин ближе описан у изреци првостепене пресуде.

Одредбом члана 272. став 2. Породичног закона је прописано, да, ако родитељи нису закључили споразум о вршењу родитељског права или суд процени да њихов споразум није у најбољем интересу детета, одлуку о поверавању заједничког детета једном родитељу, о висини доприноса за издржавање од стране другог родитеља и о начину одржавања личних односа детета са другим родитељем доноси суд.

Дакле, како су се нижестепени судови руководили најбољим интересом малолетног детета и одлуку о самосталном вршењу родитељског права од стране тужиоца као оца над малолетним дететом, донели тако што су прихватили налаз и мишљење Комисије вештака, одлуку о доприносу издржавања малолетног детета, имајући у виду потребе мал. детета као повериоца издржавања и могућности тужене као дужника издржавања, и уредили начин одржавања личних односа између мал. детета и тужене као мајке, с обзиром на то да дете има право да одржава личне односе са родитељем са којим не живи, то нису од утицаја на другачију одлуку овога суда наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Исто тако, није од утицаја на другачију одлуку овога суда ни указивање између осталог у ревизији на постојање могућности утврђивања чињеница од стране суда у смислу члана 205. Породичног закона, вођење кривичног поступка против тужиоца због постојања сумње на извршење одређеног кривичног дела, да нису оцењени сви докази, да је повређено право тужене на правично суђење из члана 32. Устава Републике Србије („Сл. гласник РС“, број 98/06), када је суд дужан да јасно и довољно образложи разлоге због којих је одређене чињенице узео као доказане.

Наиме, како се одбија као неоснована ревизија тужене, то није неопходно даље детаљно образлагати ову пресуду, већ се тужени као ревидент упућује на образложење побијане пресуде, да се непотребно не би понављало, на основу одредбе члана 414. став 2. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Миломир Николић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић